

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่..... 11203 มร
รับที่(อีเมล).....
วันที่ 28 ตุลาคม 2563

ที่ กษ ๐๓๐๗/ ๕๓๙๓

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี นร ๐๕๐๗/๓๐๑๔๖ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี นร ๐๕๐๕/๒๑๐๙๔ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๐
๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๗/๓๑๐๗๖ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. เอกสารประกอบการพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรี (ประกอบด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลร่างกฎกระทรวง และแผนที่ท้ายกฎกระทรวงที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว) จำนวน ๑๑๐ ชุด
ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างกฎกระทรวงดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรีพ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๑) และเป็นไปตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ทั้งนี้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมชลประทานได้เสนอเรื่องขออนอกกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. จากผู้ใช้น้ำเพื่อกิจการโรงงาน การประปา หรือกิจการอื่นในหรือนอกเขตชลประทาน เพื่อรองรับการอนุญาตใช้น้ำ ได้แก่

๑. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (จากด้านเหนือของเขื่อนเจ้าพระยา กิโลเมตรที่ ๒.๐๐๐ ในท้องที่ตำบลบ้านกล้วย และตำบลชัยนาท อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท ถึง กิโลเมตรที่ ๒๙.๐๐๐ ในท้องที่ตำบลท่าซุง อำเภอเมืองอุทัยธานี จังหวัดอุทัยธานี และตำบลคิ่งสำเภา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท และจากด้านท้ายของเขื่อนเจ้าพระยา กิโลเมตรที่ ๒.๐๐๐ ในท้องที่ตำบลตลุก และตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท ถึง กิโลเมตรที่ ๑๗.๐๐๐ ในท้องที่ตำบลโพนางคำออก และตำบลโพนางคำตอก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท)

๒. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (จากกิโลเมตรที่ ๒๙.๐๐๐ ในท้องที่ตำบลท่าซุง อำเภอเมืองอุทัยธานี

/จังหวัดอุทัยธานี...

จังหวัดอุทัยธานี และตำบลคังสำเภา อำเภอโมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท ถึง กิโลเมตรที่ ๕๙.๐๐๐ ในท้องที่ตำบลพยุหะ และตำบลน้ำทรง อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์)

๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (จากกิโลเมตรที่ ๒๖๗.๗๘๐ ในท้องที่ตำบลบางกระบือ และตำบลเชียงรากน้อย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ถึง กิโลเมตรที่ ๒๙๘.๖๖๐ ในท้องที่ตำบลบางคูวัด อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี และตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี)

โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวง ดังนี้

- คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงลำดับที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑

- คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงลำดับที่ ๒ และ ๓ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒

และส่งร่างกฎกระทรวงให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาร่างกฎกระทรวงดังกล่าวเสร็จแล้ว และกรมชลประทานได้ยืนยันความถูกต้องในร่างกฎกระทรวงดังกล่าวไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเรียบร้อยแล้ว

ต่อมาสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งว่า ตามที่ได้ส่งร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเจ้าพระยา) และร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นทางน้ำชลประทานจะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (โครงการชลประทานปทุมธานี) รวม ๓ ฉบับ ไปเพื่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาร่างกฎกระทรวงดังกล่าวเสร็จแล้ว ได้ปรับปรุงรูปแบบของร่างกฎหมายใหม่ โดยนำสาระสำคัญในร่างกฎกระทรวงทั้ง ๓ ฉบับ ที่กำหนดให้ทางน้ำชลประทานแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน มาผนวกไว้เป็นร่างกฎกระทรวงฉบับเดียว คือ “ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.” เพื่อให้มีความชัดเจนและเป็นประโยชน์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในฐานะผู้บังคับใช้กฎหมายและประชาชนที่อยู่ภายใต้การบังคับใช้กฎหมาย ส่วนแผนที่ท้ายกฎกระทรวงนั้น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกันและเป็นไปตามแนวทางการตรวจพิจารณาร่างกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและมีการแก้ไขเล็กน้อย (ตามแบบการร่างกฎหมาย) โดยกรมชลประทานได้ยืนยันให้ความเห็นชอบกับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างกฎกระทรวงนี้แล้ว

โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบแนวทางการปฏิบัติในการดำเนินการร่างกฎกระทรวงที่อยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาร่างกฎหมายดังกล่าวต่อไป และหากประสงค์จะเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี ขอให้ดำเนินการให้ถูกต้องเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ตลอดจนมติคณะรัฐมนตรีและแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ตามหนังสือที่อ้างถึง ๓

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ เป็นการเสนอร่างกฎกระทรวงให้มีผลบังคับใช้ตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมแห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕

๒.๒ เป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เมื่อดำเนินการได้รวดเร็วจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสนองนโยบายของรัฐ ในด้านการควบคุมดูแลแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีการรณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัดและถูกวิธี

๔. ข้อเท็จจริง

๔.๑ การกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน ทำให้เกิดประโยชน์ในการควบคุมดูแลปริมาณน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน ซึ่งการเรียกเก็บค่าชลประทานนั้นจะเป็นผลดีต่อการเงินและงบประมาณ โดยเงินที่เก็บได้จากผู้ใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเมื่อกฎกระทรวงมีผลบังคับใช้แล้ว จะนำเข้าทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน โดยใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการชลประทาน อันจะทำให้ใช้เงินงบประมาณในส่วนนี้น้อยลง

๔.๒ โดยที่การใช้น้ำนอกภาคเกษตรกรรมจากทางน้ำชลประทาน จะต้องมีการติดตั้งมาตรวัดน้ำ และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งในการออกกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะทางน้ำที่มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทานตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ แล้วเท่านั้น ปัจจุบันมีกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) กำหนดอัตราค่าชลประทานและหลักเกณฑ์ไว้แล้ว

๔.๓ สำหรับปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำชลประทาน ปริมาณการใช้น้ำและพื้นที่ได้รับประโยชน์ มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

(๑) ทางน้ำชลประทานแม่น้ำเจ้าพระยา (จากด้านเหนือของเขื่อนเจ้าพระยา กิโลเมตรที่ ๒.๐๐๐ ถึง กิโลเมตรที่ ๕๙.๐๐๐) มีปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำชลประทาน ประมาณ ๑๕,๔๓๗ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันมีผู้ขออนุญาตใช้น้ำแยกตามช่วง ดังนี้

- ด้านเหนือของเขื่อนเจ้าพระยา กิโลเมตรที่ ๒.๐๐๐ ถึง กิโลเมตรที่ ๒๙.๐๐๐ มีการประปาส่วนภูมิภาค สาขาชัยนาท ขออนุญาตใช้น้ำ ประมาณ ๓.๕๐๔ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี และการประปาเทศบาลตำบลวัดสิงห์ ขออนุญาตใช้น้ำ ประมาณ ๑๘๒,๕๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี

- ด้านเหนือของเขื่อนเจ้าพระยา กิโลเมตรที่ ๒๙.๐๐๐ ถึง กิโลเมตรที่ ๕๙.๐๐๐ มีบริษัท แดรี่พลัส จำกัด ขออนุญาตใช้น้ำ ประมาณ ๕๔๗,๕๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี และการประปาเทศบาลเมืองอุทัยธานี ขออนุญาตใช้น้ำ ประมาณ ๓.๖๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี

โดยทางน้ำชลประทานแม่น้ำเจ้าพระยา (จากด้านเหนือของเขื่อนเจ้าพระยา กิโลเมตรที่ ๒.๐๐๐ ถึง กิโลเมตรที่ ๕๙.๐๐๐) มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค และการเกษตร ประมาณ ๑,๑๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๗,๐๐๐,๐๐๐ ไร่

/ (๒) ทางน้ำชลประทาน...

(๒) ทางน้ำชลประทานแม่น้ำเจ้าพระยา (จากด้านท้ายของเขื่อนเจ้าพระยา กิโลเมตรที่ ๒.๐๐๐ ถึงกิโลเมตรที่ ๑๗.๐๐๐) มีปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำชลประทานด้านท้ายเขื่อน ประมาณ ๕,๙๒๔ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันยังไม่มีผู้ขออนุญาตใช้น้ำนอกภาคเกษตรกรรม

(๓) ทางน้ำชลประทานแม่น้ำเจ้าพระยา (กิโลเมตรที่ ๒๖๗.๗๘๐ ถึง กิโลเมตรที่ ๒๙๘.๖๖๐) มีปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำชลประทาน ประมาณ ๑๔,๐๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันมี บริษัท ประปาปทุมธานี จำกัด ขออนุญาตใช้น้ำ ประมาณ ๑๘๒.๕ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี และการประปานครหลวง ขออนุญาตใช้น้ำ ประมาณ ๑,๘๒๕ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค และการเกษตร ประมาณ ๘๔ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ประมาณ ๗๘,๐๐๐ ไร่

จากปริมาณการใช้น้ำทางน้ำชลประทานแห่งนี้ ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณน้ำ ในทางน้ำชลประทานซึ่งมีศักยภาพเพียงพอสามารถกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่จะขออนุญาตใช้น้ำ ในภายหน้าได้ตามความเหมาะสม

๕. ข้อกฎหมาย

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑)
- กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕
- ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน พ.ศ. ๒๕๔๕

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นควรนำร่างกฎกระทรวงกำหนด ให้ทางน้ำชลประทานแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในร่างกฎกระทรวงดังกล่าว รายละเอียดปรากฏ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

สำนักกฎหมายและที่ดิน

โทร. โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๒๖๒๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cplo_rid@rid.go.th